REPUBLICA MOLDOVA
Mun. UNGHENI
Judecătoria UNGHENI

HOTĂRÂRE JUDECĂTOREASCĂ

15 octombrie 2025

În cauza civilă nr. 2p/s – 151/2025 *(nr. electronic – 2-25103256-51-2 p/s-21072025),*
având ca obiect cererea acceptată în procedură specială, *care privește pe*

Alina UNGUREANU (petiționar)

cu participarea persoanei interesate persoanei interesate, persoana fizică *****, și autoritatea publică autoritatea tutelară din raionul UNGHENI;

- *privind instituirea măsurii de ocrotirea judiciară sub formă tutelei și desemnarea tutorelui;*

JUDECĂTORIA UNGHENI,
în numele căreia examinează judecătorul specializat în materie civilă:
Președintele ședinței: Constantin CHILIAN, *judecător*
și Tatiana CHIORESCU, *grefier de ședință*,

- *a desfășurat* examinarea cauzei în fond în limba română și în ședința de judecată închisă din 3 octombrie 2025, cu participarea petiționarei, persoanei fizice, avocatul persoanei fizice, *și a continuat* în lipsa reprezentantului autorității publice autoritatea tutelară din raionul UNGHENI [a solicitat judecarea în lipsă];

- *a amânat* deliberarea și adoptarea hotărârii motivate pentru 15 octombrie 2025, fiind pronunțat la aceeași dată, în condițiile *art. 103 alin. (2) Codul civil*;

întocmește hotărârea integrală la 15 octombrie 2025, din cauza instituirii tutelei pe un termen de până la 10 ani în condițiile *art. 103 alin. (2) Codul civil*;

cu următorul cuprins:

PARTEA DESCRIPTIVĂ

Pretențiile petiționarului.

1. La 21 iulie 2025, *petiționara* Alina UNGUREANU a depus prezenta cerere privind instituirea unor măsuri de ocrotire judiciare sub forma tutelei în privința persoanei fizice *****.

2. La 21 iulie 2025, cererea a fost repartizată aleatoriu judecătorului Constantin CHILIAN. După verificarea condițiilor de formă, aceasta a fost acceptată în procedură specială.

3. Prin cererea de mai sus, petiționara au solicitat:

(1) instituirea măsurilor de ocrotire judiciară sub forma tutelei în privința persoanei ***** pe un termen de 10 ani;

(2) desemnarea dnei Alina UNGUREANU, în calitate de tutore asupra persoanei și asupra patrimoniului persoanei fizice, *****.

4. Pentru a-și demonstra pretențiile de mai sus, petiționara a depus la dosar, în copie, mai multe înscrisuri, raportul de expertiză extrajudiciară și a dat explicații orale în fața judecătorului, inclusiv a asigurat prezența persoanei fizice *****.

Pregătirea cauzei pentru dezbateri judiciare. Observațiile participanților.

5. În conformitate cu *art. 306 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă și* decizia Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat nr. ACC – 1259 din 26 septembrie 2025, coordonatorul Oficiului Teritorial CHIȘINĂU a decis desemnarea avocatului Maria ARABADJI, în vederea acordarea beneficiarului asistenței juridice calificate.

6. Reprezentantul persoanei fizice, avocatul Maria ARABADJI nu a depus referință în formă scrisă. În cadrul dezbaterilor judiciare, avocatul nu a avut obiecții împotriva cererii și a susținut admiterea acesteia (*a se asculta* înregistrarea audio a ședinței din 3 octombie 2025, ora 12:39:54 – 12:40:57).

7. La 3 octombrie 2025, autoritatea tutelară teritorială din raionul UNGHENI a prezentat avizul. Conform acestui document, autoritatea a susținut stabilirea măsurii de ocrotire judiciară sub forma tutelei și desemnarea în calitate de tutore a petiționarei (f. d. 30 – 33).

8. Termenul de judecare a cauzei a fost stabilit pentru 3 octombrie 2025.

Soluționarea cauzei și mijloacele de probe administrate de participanți.

9. În clădirea Judecătoriei UNGHENI, mun. UNGHENI, instanța de judecată *a stabilit* examinarea în fond a cauzei în ședință de judecată închisă (secretă), care s-a desfășurat în limba română la 3 octombrie 2025, *în prezența următoarelor participanți*:

- Petiționarul Alina UNGUREANU;
- Reprezentantul persoanei fizice, avocata Maria ARABADJI;
- Persoana fizică *****;

și a continuat în lipsa autorității tutelare teritoriale, care a solicitat examinarea cauzei în lipsă.

Această parte din pagină este lăsată necompletată intenționat.

MOTIVAREA INSTANȚEI DE JUDECATĂ

PRETENȚIILE RECLAMANTULUI.

Argumentele participanților la proces.

10. *Petiționara* Alina UNGUREANU a solicitat admiterea integrală a cererii.

În motivarea opiniei, petiționara a subliniat că este mama persoanei fizice. Fiica acesteia suferă de maladie psihică cronică „Retardare mentală severă". Ca urmare a acestei boli, fiica nu are capacitatea de a conștientiza acțiunile sale și de a-și exprima voința din punct de vedere critic. Din acest motiv, consideră necesară de instituit asupra acesteia măsura de ocrotire judiciară.

La moment, petiționara este unica persoană care îngrijește de fiica ei, dispunând de posibilități de a avea grijă de ea și în continuare. Necesitatea instituirii acestei măsuri este legată de starea de sănătate a ei, cât și de perfectarea unor documente, în baza cărora să-i apere drepturile.

În cadrul dezbaterilor judiciare, petiționara Alina UNGUREANU a sugerat că problemele legate de reprezentarea fiicei au apărut odată cu împlinirea majoratului. Este ajutată suplimentar de soțul acesteia. Copilul are o pensie de *****. Petiționara a fost de acord cu anularea dreptului la vot al fiicei.

În pledoarii, avocata Maria ARABADJI a susținut că probele demonstrează temeinicia cererii.

11. Persoana fizică ***** a fost prezentă în cadrul dezbaterilor judiciare, totuși acesta s-a aflat în imposibilitate să discute cu judecătorul.

În timpul dezbaterilor judiciare, reprezentantul persoanei fizice, avocata Maria ARABADJI a fost de acord cu cererea introdusă de petiționara. În opinia acestuia, clientul său are nevoie de măsuri de ocrotire judiciară pe un termen de 10 ani. În final, aceasta nu a obiectat împotriva persoanei care vor să fie desemnate în calitate de tutore.

12. *Autoritatea tutelară teritorială din UNGHENI* a precizat că persoana fizică ***** este o persoană cu grad de ***** sever. Persoana locuiește cu mama și tatăl vitreg în casa proprie, în condiții de trai satisfăcătoare, este îngrijită și permanent supravegheată de mama, care este angajată în funcție de asistent parental. În concluzie, reprezentantul autorității a solicitat admiterea cererii de mai sus.

Caracterul raporturilor juridice și legislația aplicabilă.

13. *Pe baza circumstanțelor de fapt*, instanța de judecată notează că petiționara și-au întemeiat cererea pe *art. 102 – 114 din Codul civil*. În acest sens,

Articolul 65.

Temeiurile, formele şi principiile ocrotirii

(1) Persoana fizică care a atins majoratul sau care a dobândit capacitate deplină de exercițiu pe altă cale legală şi care, în urma unei boli mintale ori a unei deficiențe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conștientiza

acțiunile sale ori exprima voința poate beneficia de o măsură de ocrotire, instituită în funcție de starea sau situația sa.

(2) Dacă nu s-a dispus altfel, măsura de ocrotire are ca scop ocrotirea atât a persoanei, cât și a intereselor patrimoniale ale acesteia. Măsura de ocrotire poate fi limitată la unul din aceste două domenii.

Articolul 92.

Caracterul subsidiar al măsurilor de ocrotire judiciare

(1) Măsura de ocrotire judiciară poate fi instituită de către instanța de judecată doar în cazul în care aceasta este necesară şi dacă persoana nu este ocrotită suficient prin aplicarea dispozițiilor legale privind obligația de întreținere a soțului și a rudelor, privind regimul bunurilor comune ale soţilor, privind asistența la luarea deciziei sau prin mandatul de ocrotire în viitor a persoanei respective.

(2) Măsura de ocrotire judiciară trebuie să fie individualizată şi proporţională gradului în care, în urma unei boli mintale sau deficienţe fizice, mintale sau psihologice, persoana nu îşi poate conştientiza acţiunile ori exprima voinţa.

Articolul 102.

Cazurile când pot fi instituite măsurile de ocrotire judiciare sub forma curatelei şi tutelei

(1) În privința persoanei care, fără a fi lipsită complet de discernământ, are nevoie, în temeiul dispozițiilor art.65 alin.(1), să fie asistată în mod continuu poate fi instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei.

(2) Curatela se instituie doar dacă prin ocrotirea provizorie nu se va putea asigura ocrotirea suficientă a persoanei.

(3) În privința persoanei care, în temeiul dispozițiilor art.65 alin.(1), trebuie să fie reprezentată în mod continuu poate fi instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei.

(4) Tutela se instituie doar dacă nici prin ocrotirea provizorie şi nici prin curatelă nu se va putea asigura ocrotirea suficientă a persoanei.

14. Hotărârile și deciziile Curții Europene a Drepturilor Omului se aplică direct la soluționarea cazului în acord cu *art. 2 alin. (1) și art. 12 alin. (1) din Codul de procedură civilă*

Circumstanțele de fapt și analiza judecătorului în privința argumentelor și probelor anexate.

15. Înainte de a ajunge la concluziile de mai jos, instanța de judecată a reflectat în mod egal în privința tuturor probelor din dosar. În special, s-a ținut cont de legătură reciprocă și capacitatea lor de a răspunde specific și explicit la chestiunile principale ridicate de participanții în proces (*vezi* art. 130 alin. (3), (4) din Codul de procedură civilă). Astfel, judecătorul s-a concentrat pe acelea argumente, dovezi și afirmații care au importanță și sunt decisive pentru soluționarea corectă a cauzei civile (*vezi* art. 118 alin. (3) din Codul de procedură civilă).

16. *În cazul de față,* instanța de judecată subliniază că măsură de ocrotire judiciară poate fi instituită în următoarele condiții *(i)* persoana fizică a atins majoratul; *(ii)* are o boală mintală ori deficiență fizică, mintală sau psihologică; *(iii)* nu poate, în mod deplin, conștientiza acțiunile sale ori exprima voința. După efectuarea acestui exercițiu, judecătorul trebuie să stabilească *(a)* dacă măsură este necesară și *(b)* dacă persoana nu este ocrotită suficient prin aplicarea altor măsuri specificate în *art. 92 alin. (1) din Codul civil*. În orice caz, măsură de ocrotire judiciară trebuie să

fie individualizată și proporțională, astfel încât să permită *instituirea* măsurii sub formă de ocrotire provizorie, curatelă sau tutelă în funcție cazul concret.

17. În ceea ce privește criteriul *(i)*, instanța de judecată notează că persoana fizică ***** are capacitate deplină de exercițiu *****), fiind fiica petiționarei Alina UNGUREANU (f. d. 7).

18. În ceea ce privește criteriul *(ii),* persoana fizică ***** a fost încadrată în gradul de ***** – „*****”, la 16 iulie 2021, fără termen. Avocatul acesteia nu a pus la îndoială valabilitatea certificatului ***** (f. d. 14).

19. În ceea ce privește criteriul *(iii),* judecătorul observă că petiționara a prezentat raportul de expertiză extrajudiciară psihiatrică *****, realizat de expertul judiciar Anatolie ȚÎNȚARI (f. d. 11 – 13).

20. Instanța de judecată observă că reprezentantul persoanei fizice, avocatul Maria ARABADJI, și reprezentantul autorității tutelare nu au obiectat împotriva concluziilor raportului de expertiză (*vezi* art. 158 alin. (5) din Codul de procedură civilă). În acest sens, raportul de expertiză este motivat, *în special* cuprinde o descriere amplă a investigațiilor și concluziile pe marginea lor, răspunsul la întrebările puse de petiționar și relevante pentru soluționarea corectă a cererii. Mai mult, raportul a fost eliberat cu o lună înainte de data depunerii cererii actuale, în limitele cerute de *art. 307 alin. (2) din Codul de procedură civilă*.

21. Din aceste motive, nu a fost necesar să fie ordonată efectuarea expertizei psihiatrice în baza *art. 304 alin. (1) din Codul de procedură civilă.*

22. Așadar, judecătorul își va axa opinia pe baza acestuia, deoarece nu există niciun temei pentru respingerea raportului de expertiză pus în discuție.

23. În acest context, raportul confirmă că

- D-na ***** *****
- D-na *****, ca urmare a bolii *****
- D-na ***** nu are capacitatea de a conștientiza procedurile și acțiunile procedural - judiciare (punctul 3).

24. Pe baza celor prezentate, judecătorul constată că persoana fizică ***** suferă de maladie psihică cronică în urma căreia *are discernământul psihic abolit în totalitate.* Cu alte cuvinte, ea nu își poate conștientiza acțiunile și exprima voința personală.

25. *În continuare*, instanța de judecată observă că avocatul persoanei fizice sau reprezentantul autorității publice nu au optat pentru aplicarea măsurilor de ocrotire contractuale și altor măsuri alternative prevăzute în *art. 92 alin. (1) din Codul civil* (§ 16 (a) și (b)).

26. În asemenea condiții, judecătorul vede motive puternice de a considera măsura de ocrotire judiciară *ca fiind necesară* pentru a atinge scopul de protecție a persoanei fizice.

27. În acest caz, petiționara a solicitat aplicarea celei mai severe măsuri de ocrotire judiciară sub forma tutelei.

28. Judecătorul nu este ținut de măsurile de protecție judiciară solicitate de petiționar, ci poate să instituie o altă măsură de ocrotire în funcție de circumstanțele cauzei (*vezi* art. 308^{11} alin. (1) din Codul de procedură civilă).

29. Pe de o parte, Curtea Constituțională a reținut că instituția tutelei în sine nu este neconstituțională, însă pentru a fi conformă prevederilor Constituției, urmează a fi interpretată în sensul în care declararea incapacității de exercițiu vizează doar persoanele cărora le *lipsește în*

totalitate discernământul, în privința cărora aplicarea altor măsuri de protecție mai puțin restrictive se dovedește a fi ineficientă (*vezi* hotărârea nr. 33 din 17 noiembrie 2016, para. 120). Aceleași raționamente au fost dezvoltate în *art. 92 alin. (1) și (2) din Codul civil.*

30. Pe de altă parte, tutela se instituie doar dacă nici prin ocrotirea provizorie și nici prin curatelă nu se va putea asigura ocrotirea suficientă a persoanei. Aceasta trebuie să fie individualizată și proporțională (*vezi* art. 102 alin. (4) din Codul civil).

31. În primul rând, petiționara nu a sugerat că fiica ei are nevoie de ocrotire temporară sau de reprezentare pentru îndeplinirea doar a anumitor acte juridice (*vezi* art. 97 alin. (1) din Codul civil). Așadar, ocrotirea provizorie nu va putea asigura ocrotire suficientă a persoanei fizice.

32. În al doilea rând, judecătorul amintește că persoana fizică *nu are capacitatea de a conștientiza acțiunile sale și de a-și exprima voința din punct de vedere critic.* Respectiv, măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei nu este potrivită.

33. La acest capitol, discernământul se referă la capacitatea unei persoane de a înțelege și evalua în mod rațional și conștient informațiile relevante pentru luarea deciziilor.

34. În urma observației directe în timpul ședinței de judecată, judecătorul constată că persoana fizică *nu poate comunica* sau exprima un punct de vedere coerent. S-a remarcat că aceasta *menține contact vizual doar cu mama sa* și evită orice interacțiune cu alte persoane.

35. În funcție de concluziile de mai sus și cele ale expertului *rezultă că* persoana fizică trebuie să fie reprezentată în mod continuu, iar ocrotirea provizorie sau curatela nu vor putea asigura ocrotirea suficientă a acesteia. Prin urmare, cerința petiționarului privind instituirea tutelei este întemeiată și poate fi admisă integral (*vezi* art. 102 alin. (3) și (4) din Codul civil).

36. *Cu privire la termenul măsurilor de ocrotire judiciare sub forma tutelei*, instanța de judecată notează că petiționara au solicitat instituirea lor pe un termen de până la 10 ani.

37. Conform punctului 4 din raportul de expertiză extrajudiciară *****, expertul judiciar a concluzionat că – „*având în vedere stadiul dezvoltării științei, la moment, nu există premise că starea persoanei expertizate se va îmbunătăți*” (f. d. 11). Avocatul persoanei fizice nu a pus la îndoială această concluzie.

38. Așadar, potrivit *art. 103 alin. (2) din Codul civil*, instanța de judecată consideră că *poate deroga* de la termenul maxim de 5 ani prevăzut în alin. (1) al aceluiași articol și *este în drept să stabilească* un termen de *până la 10 ani* pentru măsura de ocrotire (§ 37).

39. *Pe marginea pretenției legate de desemnarea tutorelui*, se observă următoarele.

40. În primul rând, în absența unor obiecții exprese, se constată că persoana fizică se află în grija petiționarei [mama persoanei fizice], care i-a asigurat sprijinul constant, s-a ocupat de nevoile sale zilnice și i-a gestionat *patrimoniul*, inclusiv resursele financiare.

41. În al doilea rând, petiționara Alina UNGUREANU nu se află în una din incompatibilitățile prevăzute la *art. 55 alin. (4) din Codul civil*.

42. În astfel de împrejurări, judecătorul *hotărăște să desemneze* pe Alina UNGUREANU, în calitate de tutore însărcinat cu ocrotirea persoanei ***** și însărcinat cu ocrotirea intereselor patrimoniale ale acestei persoane.

43. Având în vedere concluziile expertizei de mai sus, se observă că ***** *(a) nu* înțelege informațiile relevante pentru decizia pe care trebuie să o ia; *(b) nu* poate aprecia implicațiile acestor informații pentru propria ei situație; *(c) nu* are capacitatea de a compara opțiunile

disponibile; *și (d) nu* poate alege opțiunea dorită. Așadar, aceasta nu întrunește nici unul din criteriile prevăzute în *art. 308[11] alin. (2) lit. a) – d) din Codul de procedură civilă*. Pe această cale, ***** va fi privată de dreptul la vot stabilit de Codul electoral.

CONCLUZIA.

44. Având în vedere raționamentele de mai sus, instanța de judecată a constatat că instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub forma tutelei în privința persoanei fizice ***** este necesară pentru a oferi o protecție adecvată în comparație cu alte măsuri mai puțin restrictive. Pe baza probelor administrate, termenul măsurii de ocrotire judiciară a fost stabilită pe un termen de 10 ani. Ținând cont de situația de fapt reală și de cerințele Codului civil, s-a decis ca petiționara să fie desemnată în calitate de tutore. În sfârșit, persoana fizică a fost privată de dreptul la vot stabilit de Codul electoral. Astfel, instanța hotărăște:

- *să instituie* măsuri de ocrotire judiciară sub forma tutelei în privința *persoanei fizice* *****, pentru un termen de 10 (zece) ani.
- *să desemneze* pe Alina UNGUREANU, în calitate de tutore însărcinat cu ocrotirea persoanei ***** și însărcinat cu ocrotirea intereselor patrimoniale (administrarea patrimoniului) ale persoanei *****.
- *să priveze* persoana fizică ***** de dreptul la vot stabilit de Codul electoral.

45. În consecință, instanța de judecată ajunge la concluzia de *a admite* pretențiile (§ 3).

REPARTIZAREA CHELTUIELILOR JUDICIARE.

46. În sensul *art. 303 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă*, instanța de judecată observă că cererea nu a fost depusă cu rea-credință. Din acest motiv, petiționarul continuă să fie scutit de la plata cheltuielilor aferente procesului privind măsura de ocrotire.

DISPOZITIVUL

Pentru aceste motive, *în numele LEGII*,
instanța de judecată

1. *Admite integral* cererea formulată de către ***petiționara* Alina UNGUREANU** *****.
2. *Hotărăște să instituie* măsuri de ocrotire judiciară sub forma tutelei în privința ***persoanei fizice*** ***** *****, pentru un termen de 10 (zece) ani.
3. *Hotărăște să desemneze* pe Alina UNGUREANU, în calitate de tutore însărcinat cu ocrotirea persoanei ***** și însărcinat cu ocrotirea intereselor patrimoniale (administrarea patrimoniului) ale persoanei *****.
4. *Hotărăște* să priveze persoana fizică ***** ***** de dreptul la vot stabilit de Codul electoral în condițiile *art. 308[11] alin. (2) lit. a) – d) din Codul de procedură civilă*.
5. Hotărârea definitivă a instanței de judecată se comunică Comisiei Electorale Centrale.
6. Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel NORD în termen de 30 de zile de la data comunicării efective a dispozitivului hotărârii în cazul persoanei fizice și persoanelor cărora hotărârea le modifică drepturile sau obligațiile aferente măsurii de ocrotire, prin intermediul Judecătoriei Ungheni.
7. Hotărârea va deveni definitivă în condițiile art. 308[14] din Codul de procedură civilă.

Irina CHIRINCIUC ,
cu participarea persoanei fizice Crinu CHIRINCIUC;

Hotărârea judecătorească integrală este pusă la dispoziția participanților la proces, prin remiterea acesteia la domiciliul/sediul lor cunoscut de către instanța judecătorească și prin plasarea pe pagina web – „https://jun.instante.justice.md/”, în ordinea prevăzută de legea procedural civilă.

Constantin CHILIAN
judecător _____